

Materiál na rokovanie pre:
Mestské zastupiteľstvo v Žiline

K bodu programu

**Vyhodnotenie pripomienok k návrhu VZN o dočasnom parkovaní
motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest
na území mesta Žilina**

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál

Materiál predložený:

Komisia dopravy

Predkladá:

Mgr. Peter Fiabáne
primátor mesta Žilina

Zodpovedný za vypracovanie:

RNDr. Radoslav Vozárik
vedúci odboru správy verejného priestranstva životného prostredia

Žilina, 28.04.2026

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. ___/2026

Mestské zastupiteľstvo v Žiline:

I. Berie na vedomie

1. Vyhodnotenie pripomienok k návrhu VZN o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žilina.

II. Neakceptuje

1. Pripomienky k predloženému návrhu VZN o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žilina.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

V súvislosti s nadchádzajúcim zasadnutím Mestského zastupiteľstva v Žiline, na ktorom bude predmetom schvaľovania návrh VZN o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žilina a to konkrétne rozšírenie podmienok regulácie parkovania o pásmo C3 Hliny V-VII a Bôrik, adresoval občan Ing. Branislav Borsík na Mestský úrad v Žiline návrhy na jeho zmenu alebo doplnenie na základe zverejneného návrhu VZN na úradnej tabuli v zmysle príslušnej platnej legislatívy (zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení).

Predmetnými pripomienkami na základe VZN o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žilina sa Mestský úrad v Žiline zaoberal a v materiály uvádza k nim stanovisko. V materiály je podľa § 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov uvedené stručné znenie obsahu pripomienky, údaje o tom, kto predložil pripomienku a ich vyhodnotenie s odôvodnením.

Pripomienkami sa v súlade s vyhodnotením bude Mesto Žilina i ďalej zaoberať v rámci schvaľovacieho procesu a ďalšej novelizácie vyššie uvedeného VZN s ohľadom na časový rámec a možnosť implementácie na základe technického riešenia s dodávateľom mestského parkovacieho systému.

Materiál bol predložený v nasledovnej príslušnej komisii, ktorá bola mimoriadne zvolaná:

- Komisia dopravy dňa 23.04.2026 materiál prerokovala a odporučila Mestskému zastupiteľstvu v Žiline zobrať na vedomie.

MATERIÁL

Pripomienky predložil občan: **Ing. Branislav Borsík, Lichardova 2804/20, 010 01 Žilina**

1. Pripomienka v zmysle záverov GP SR – preverka. Je vytknuté, že systém vydávania parkovacích kariet za účelom realizácie tzv. rezidentského parkovania je mimo rámec § 6a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) s ohľadom na dočasnosť státia a mimo rámca zákona č. 582/2004 Z. z., nakoľko nemožno v danom prípade ustáliť, že by medzi držiteľom karty a mestom vznikol daňovoprávny vzťah:

Stanovisko: ZAMIETNUTÉ - Mesto Žilina zabezpečuje reguláciu parkovania prostredníctvom aktuálne platnej právnej úpravy vo veci regulácie parkovania v SR a to prostredníctvom príslušného VZN a to práve na základe § 6a ods.1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) a v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov. Na účely organizovania dopravy sú ustanovené všeobecne záväzným nariadením úseky miestnych ciest na dočasné parkovanie motorových vozidiel, ktoré sú vyznačené dopravným značením a vo VZN je ustanovený spôsob zabezpečenia prevádzky parkovacích miest, výška úhrady za dočasné parkovanie motorových vozidiel podľa osobitného predpisu a spôsob jej platenia a spôsob preukázania jej zaplatenia v súlade s vyššie uvedeným ustanovením cestného zákona.

Mesto Žilina má ako vlastníka a správcu miestnych ciest spracovaný projekt organizácie dopravy autorizovaným projektantom v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, ktorého predmetom je organizácia parkovania. V súlade s cestným zákonom bol projekt odsúhlasený príslušným dopravným inšpektorátom na základe čoho príslušný cestný správny orgán vydal určenie dopravného značenia, čo je povolenie na jeho realizáciu.

Podľa zákona o cestnej premávke č. 8/2009 Z.z. je určená organizácia dopravy v rámci pravidiel cestnej premávky a dopravného značenia, ktorými je vodič povinný sa riadiť.

Nejedná sa o daňovo právny vzťah, ale ide o úhradu (poplatok) parkovného tak ako je uvedené vyššie v súlade s cestným zákonom (§ 6a tohto zákona).

V súvislosti s výkonom dozoru zo strany GP SR v oblasti parkovacích politík v SR sa preukázalo, že na Slovensku neexistuje ucelený a jednotný legislatívny rámec, ktorý by systematicky a integrovane upravoval parkovaciú politiku miest a obcí, pričom sa však táto problematika stala mimoriadne aktuálnou a dôležitou témou samospráv, ktorú je nutné riešiť. Z toho dôvodu v súčasnosti dochádza k procesu novelizácie príslušnej platnej legislatívy vzhľadom na to, že mestá a obce dnes čelia rovnakým výzvam – právnej neistote a rozdielnym výkladom predpisov, pričom mesto Žilina reguluje a organizuje parkovanie v zmysle toho, o čom hovorí súčasná právna úprava v tejto oblasti.

2. Pripomienka k tomu, že dodnes je absencia hotovostnej platby za parkovacie lístky:

Stanovisko: V RIEŠENÍ - Mesto Žilina má spracovanú komplexnú právnu analýzu k tejto problematike. Po dôkladnom preskúmaní právneho stavu veci, ako aj po vyhodnotení relevantnej vnútroštátnej a európskej právnej úpravy, judikatúry a legislatívneho vývoja dospelo k záveru, že so závermi nesúhlasí. Samotná nemožnosť úhrady parkovného v hotovosti v rámci systému dočasného parkovania motorových vozidiel nepredstavuje porušenie čl. 39a ods. 2 Ústavy SR a nemožno ju považovať za protiústavný zásah do základných práv dotknutých osôb. Ústavné právo na platbu v hotovosti nie je právom absolútnym, ale právom relatívnym, ktorého výkon je podľa čl. 39a ods. 3 Ústavy SR viazaný na zákonné podmienky a obmedzenia. Zároveň ide o právo patriace medzi hospodárske a sociálne práva, ktoré sa v zmysle čl. 51 ods. 1 Ústavy SR uplatňuje len v medziach zákonov, ktoré ho vykonávajú. Zo systematického výkladu § 17a zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska, ako aj z relevantnej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, vyplýva, že povinnosť prijímať hotovosť

nie je bezvýhradná a pripúšťa výnimky založené na zákonných, primeraných a všeobecne uplatňovaných dôvodoch. V tejto súvislosti Mesto Žilina zdôrazňuje, že aktuálne nastavenie systému úhrady parkovného je výsledkom legitímnej regulácie výkonu verejnej správy, ktorá sleduje oprávnené ciele v oblasti bezpečnosti, efektívnosti a hospodárnosti. Systém úhrady parkovného v meste Žilina je nastavený plošne a poskytuje viacero alternatívnych spôsobov úhrady (SMS služba, bezhotovostné parkovacie automaty, mobilné aplikácie a webová aplikácia), čím je zachovaná reálna možnosť splnenia platobnej povinnosti. Nejde teda o situáciu faktického vylúčenia hotovosti ako takej, ale o obmedzenie jej použitia v konkrétnej, technicky a organizačne špecifickej oblasti. Takto nastavený systém úhrady parkovného zároveň zodpovedá súčasným štandardom regulovaného parkovania uplatňovaným vo viacerých mestách a najmä v súlade s aktuálnymi trendmi v oblasti parkovania na základe dát, kde sú parkovacie systémy koncipované primárne ako bezhotovostné, a to najmä z dôvodu bezpečnosti, ochrany verejného majetku a zjednodušenia prevádzky.

Prípadné prijatie navrhovaného opatrenia zavedenia platby v hotovosti za parkovacie lístky Mesto Žilina nevníma ako potvrdenie existencie porušenia základného práva, ale ako proaktívny a ústretový krok smerujúci k zvýšeniu komfortu návštevníkov mesta a k predchádzaniu ďalším pochybnostiam o nastavení parkovacieho systému. Zároveň je však potrebné uviesť, že navrhované opatrenie by fakticky znamenalo zavedenie osobitného, priestorovo a časovo obmedzeného spôsobu úhrady, ktorý by nebol bezprostredne previazaný s miestom a časom vzniku povinnosti uhradiť parkovné, a preto by nezodpovedal povahe dočasného parkovania ako služby poskytovanej v reálnom čase na konkrétnych úsekoch miestnych ciest. Z uvedeného dôvodu jeho okamžitá aplikácia nie je reálne možná a jeho prípadné zavedenie je podmienené vykonaním vnútornej analýzy technických, organizačných a prevádzkových možností jeho realizácie, ako aj primeraným časovým rámcom na jeho implementáciu.

Napriek uvedenému sa práve tomuto aktuálne Mesto Žilina venuje a adekvátne analyzuje možnosti implementácie a náklady za účelom zavedenia platby formou hotovosti, a to prostredníctvom vybraných existujúcich parkovacích automatov.

3. Pripomienka k požadovaným dokladom pre vydanie parkovacej karty (napr. technický preukaz, list vlastníctva, nájomná zmluva, dôchodky, nedoplatok na miestnych daniach), povinnostiach a obmedzeniach vo veci parkovania (zadávanie EČV, kategória a dĺžka vozidla):

Stanovisko: ZAMIETNUTÉ - Mesto Žilina postupuje podľa aktuálneho VZN, ktorý je právny predpis samosprávy na plnenie úloh územnej samosprávy a prenesenej štátnej správy. VZN sú záväzné pre všetky FO ako aj PO na danom území. Z tohto dôvodu, ak nie je vyššou právnou mocou povinnosť vyplývajúca z VZN odmietnutá, je možné určovať pravidlá v rámci príslušného VZN, podľa potreby mesta. To je aj prípad nemať podľžnosti voči mestu a plniť si zákonom predpísané povinnosti v oblasti miestnych daní a poplatkov, čo bolo v rámci previerok GP SR veľmi riešené. Preto k tomu uvádzame komplexné stanovisko. Mesto Žilina sa rozhodlo prijať túto podmienku ako prístupnú cestu k hospodárnemu a efektívnemu nakladaniu s majetkom mesta. V tejto súvislosti poukazujeme na ustanovenie § 8 ods. 3 zákona o obecnom zriadení v platnom znení: „*Majetok obce sa má zveľad'ovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať...*“ a tiež na ust. § 7 ods. 1 a 2 zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí: „*Orgány obce a organizácie sú povinné hospodáriť s majetkom obce v prospech rozvoja obce a jej občanov a ochrany a tvorby životného prostredia. Orgány obce a organizácie sú povinné majetok obce zveľad'ovať, chrániť a zhodnocovať. Sú povinné najmä:*

- a) *udržiavať a užívať majetok,*
- b) *chrániť majetok pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím,*

c) používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi,
d) viesť majetok v účtovníctve podľa osobitného predpisu.“

Ako dobrý hospodár a v súlade s verejným záujmom má mesto preverovať, či si obyvateľ plní všetky povinnosti a zaplatil všetky úhrady, ktoré mu zo zákona a iných právnych predpisov vyplývajú. Uvedené je v súlade s oprávnením a povinnosťou mesta prispievať svojou činnosťou k riadnemu plneniu zákonných povinností ich adresátmi. V prospech legitimacy ustanovenej podmienky riadneho plnenia daňovej a poplatkovej povinnosti svedčí skutočnosť, že povinnosť platenia je daná zákonom o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, teda nedochádza v tomto prípade k nedovolenému kreovaniu nových právnych povinností mestom. V rámci procesu vydania parkovacích kariet mesto oprávnene pristupuje k preverovaniu podmienky včasnej úhrady daňovej a poplatkovej povinnosti, tak ako preveruje aj ďalšie stanovené podmienky pre vydanie parkovacej karty (napr. vlastníctvo, resp. iný užívací vzťah žiadateľa k motorovému vozidlu, trvalý pobyt, resp. užívacie právo k nehnuteľnosti v spoplatnenej zóne).

Takéto nastavenie vzniku nároku na parkovaciu kartu má jednoznačne normatívny a nediskriminačný charakter. Zohľadňuje reálnu situáciu dostupnosti parkovacích miest a zabezpečuje udržanie stavu, kedy držiteľia parkovacích kariet za zaplatenú úhradu parkovného ešte majú možnosť využitia parkovacieho miesta ako protiplnenia poskytnutého zo strany mesta, nakoľko ide o platenú službu, na ktorú nie je právny nárok. Právo na parkovanie v blízkosti obydli nepatrí medzi základné práva a slobody.

Mestský informačný parkovací systém je navyše integrovaný na štátne registre prostredníctvom ktorých sa overujú základné podmienky regulácie parkovania pre jednotlivé druhy parkovacích kariet (evidencia obyvateľstva, evidencia vozidiel, kataster) a jednoduché žiadosti sú vybavené automaticky a online bez potreby dokladovania. Iba pri neštandardných prípadoch sa dokladujú nevyhnutné dokumenty, ako napríklad v prípade preukazovania priznania starobného dôchodku pre uplatnenie zľavy, v prípade neoverenia držiteľa vozidla (TP) vzťah k vozidlu (napr. služobné vozidlá na súkromné účely, lízing), vzťah k nehnuteľnosti, resp. pobytu v prípade neoverenia a i.

V prípade parkovacieho lístka je prirodzené a nevyhnutné, že sa musí zadávať EČV, nakoľko na dané vozidlo sa viaže parkovací lístok.

Pokiaľ ide o kategóriu a dĺžku vozidla, tak parkovacia karta môže byť vydaná pre vozidlá, ktorých celková dĺžka nepresahuje 5,39 metra. Tento limit vychádza z technických parametrov parkovacích boxov určených normami:

- STN 73 6056 – Jednostranné a obojstranné parkoviská osobných vozidiel,
- STN 73 6110 – Projektovanie miestnych komunikácií.

Tieto normy definujú štandardné rozmery parkovacích miest a manipulačných priestorov tak, aby vozidlá bezpečne zaparkovali bez presahov do jazdných pruhov, chodníkov alebo do susedných boxov. Väčšina parkovacích miest je projektovaná práve podľa týchto noriem, pričom vozidlá dlhšie ako 5,4 metra fyzicky presahujú hranice vyznačených boxov.

Parkovanie s presahom je v zmysle pravidiel cestnej premávky považované za parkovanie mimo vyznačeného parkovacieho miesta, čo je porušením.

Prevádzkové, bezpečnostné a organizačné dôvody

Presahujúce vozidlá spôsobujú:

- obmedzovanie prejazdnosti komunikácií pod odporúčaný profil STN 73 6110,
- zasahovanie do chodníkov alebo jazdných pruhov,
- zhoršenie rozhl'adových pomerov,
- zvýšené riziko kolízií pri manévrovaní ostatných vozidiel,
- narušenie plynulosti dopravy a zhoršenie bezpečnostných podmienok v obytných zónach.

Z tohto dôvodu mesto nemôže prideliť kartu vozidlu, ktoré svojimi rozmermi nie je schopné riadne zaparkovať v normovanom parkovacom boxe.

4. Pripomienka k otázke definície rezidenta a posúdenie podmienok statusu rezidenta:

Stanovisko: ZAMIETNUTÉ- Mesto Žilina posudzuje status rezidenta v zmysle § 1 bod. (2) písmeno h), kde sa popisuje kto sa považuje za rezidenta parkovacej zóny. Zároveň podmienky pre vydanie RPK sú popísané vo VZN v § 5 časti D. Parkovacia karta a to najmä v bodoch (10), (14) a (15).

Rezidentom parkovacej zóny je:

- I. fyzická osoba prihlásená na trvalý pobyt v parkovacej zóne podľa § 3 alebo § 4 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 253/1998 Z. z.), alebo
- II. občan Európskej únie, ktorý má na území Slovenskej republiky udelený trvalý pobyt podľa § 67 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba „zákon č. 404/2011 Z. z.“), ak podľa pobytového preukazu občana Európskej únie má trvalý pobyt v parkovacej zóne mesta Žilina,
- III. rodinný príslušník občana Európskej únie, ktorý má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt podľa § 71 zákona č. 404/2011 Z. z., ak podľa pobytového preukazu rodinného príslušníka občana Európskej únie má trvalý pobyt v parkovacej zóne Žilina,
- IV. štátny príslušník tretej krajiny, ktorý má na území Slovenskej republiky udelený trvalý pobyt podľa § 42 a nasl. zákona č. 404/2011 Z. z., ak podľa dokladu o pobyte má trvalý pobyt v parkovacej zóne mesta Žilina.

Zároveň podľa § 1 bod. (2) písmeno i) predmetného VZN je rezidentom v meste fyzická osoba prihlásená na trvalý pobyt na území mesta Žilina podľa § 3, §4 alebo § 5 zákona č. 253/1998 Z. z.

V rámci určených pravidiel v spomínaných bodoch mesto si určuje podmienky regulácie parkovania za účelom dosiahnutia stanoveného cieľa. Mesto Žilina má za to, že určenými a stanovenými podmienkami nie je porušovaný zákon.

5. Pripomienka k diskriminácii občanov z pohľadu digitalizácie systému:

Stanovisko: V RIEŠENI - Mesto Žilina túto výhradu berie na vedomie a aktuálne bude hľadať možnosti na odstránenie predmetnej digitálnej diskriminácie.

6. Pripomienka k vydávaniu prevádzkového poriadku:

Stanovisko: ZAMIETNUTÉ - jediným právne akceptovateľným nástrojom pre reguláciu parkovania v meste Žilina je okrem samotného dopravného značenia na vymedzených úsekoch miestnych ciest v zmysle schválenej projektovej dokumentácie a určenia dopravného značenia nepochybne VZN, ktoré určuje práva a povinnosti v rámci príslušných zákonov, pričom súčasťou VZN je v prípade mesta Žilina aj prevádzkový poriadok, ktorý má vysvetľujúci a doplňujúci charakter. Úlohou prevádzkového poriadku je čitateľovi objasniť a priblížiť konkrétnosti jednotlivých pravidiel uvedených vo VZN pre zrozumiteľný výklad pravidiel.

7. Pripomienka k nemožnosti preniesť parkovací lístok z auta na iné auto pri dočasnom parkovaní s ohľadom na väzbu EČV:

Stanovisko: ZAMIETNUTÉ - parkovací lístok platí zásadne pre konkrétne vozidlo s EČV, pričom jeho prenesenie na iné vozidlo nemá racionálne opodstatnenie v rámci zavedenej regulácie parkovania.

8. Pripomienka k nemožnosti vrátenia alikvotnej časti za nevyužitý čas parkovania:
Stanovisko: ZAMIETNUTÉ - v prípade VZN mesta Žilina je za parkovacia kartu (PK) v zmysle § 5 časť. D. Parkovacia karta v bode (24) uvedené, že držiteľ PK má nárok na vrátenie alikvotnej časti ceny za parkovacia kartu. Pri parkovacích lístkoch je zavedená tzv. minútová tarifika a nastavenie doby parkovania tak ako je technicky možné, pričom je možné podľa potreby si prostredníctvom aplikácií PL predĺžiť i ukončiť ako i predĺžiť formou sms. Práve takéto vymoženosti neumožňuje technicky úhrada parkovného prostredníctvom hotovosti v parkovacom automate, ktorý musí vodič zakaždým vyhľadať, nie je možné na diaľku riadiť svoj parkovanie podľa potreby v danom čase a mincami sa uhrádza konkrétne zvolený čas parkovania.